

มะนาว [*Citrus aurantifolia* (Christm.) Swingle]

พันธุ์แป้นรำไพ2

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล นายนิพนธ์ พรหมรักษ์
ที่อยู่ เลขที่ 58 หมู่ที่ 4 ตำบลเนินปอ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร 66140
โทรศัพท์ 08 6202 2522

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

มะนาวพันธุ์แป้นรำไพ2 เป็นพันธุ์ที่ได้มาจากการเพาะเมล็ดของพันธุ์แป้นรำไพของ สวนมะนาวแป้นท้ายไร่ จังหวัดพิจิตร เริ่มทำกิจการปลูกมะนาวสายพันธุ์แป้นรำไพมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 และประสบความสำเร็จด้วยดีมาตลอด ต่อมาทางสวนมีการผลิตกิ่งพันธุ์มะนาวออกจำหน่าย เมื่อปี พ.ศ. 2556 ทางสวนต้องการคัดพันธุ์มะนาวที่เพาะจากเมล็ด ที่มีลักษณะดีจึงเริ่มเพาะเมล็ดมะนาวพันธุ์แป้นรำไพ ขึ้นมาจำนวนหนึ่ง และทำการปลูกแปลงใช้เวลาในการปลูกแปลงเพื่อให้มีการติดผลเป็นเวลา 2 ปี พบว่ามีมะนาวที่เกิดจากการเพาะเมล็ดนั้นส่วนมากจะให้ผลมะนาวไม่แป้น คือมีทรงกลม เปลือกหนาบางต้น ตามกิ่งก้านจะมีหนามยาวกว่าปกติ แต่มีอยู่ 3 ต้น ที่มีลักษณะพิเศษคือ รูปทรงแป้น กลิ่นหอมเหมือนพันธุ์ดั้งเดิม เปลือกบาง เมล็ดมีไม่เกิน 3 เมล็ด (จากเดิมที่แป้นรำไพมีเมล็ดมากถึง 10 เมล็ดขึ้นไป) ลักษณะการติดดอกออกผลตามซอกใบ ตามปลายยอด และออกเป็นพวง เป็นช่อ มีความคมมาก จึงตั้งชื่อว่าพันธุ์แป้นรำไพ2

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย มะนาว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Citrus aurantifolia* (Christm.) Swingle วงศ์ Rutaceae
ไม้ผล ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก

ต้น ทรงต้นลักษณะเป็นพุ่มกว้าง สูงประมาณ 2 - 3 เมตร ลำต้นสีเหลืองแกมน้ำตาล เป็นลายงา ข้อสั้น 2 - 3 เซนติเมตร มีหนามเล็กสั้นบริเวณซอกใบ

ใบ ใบประกอบชนิดใบย่อยหนึ่งใบ เรียงสลับ ยอดอ่อนสีม่วงอ่อน ใบอ่อนสีเขียวอ่อน ใบแก่สีเขียวเข้ม ใบรูปไข่ ใบกว้าง 4 - 5 เซนติเมตร ยาว 6 - 8 เซนติเมตร ปลายใบมน ขอบใบหยักเล็กน้อย เนื้อใบมีต่อมน้ำมันกระจาย (oil gland)

ดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุก (raceme) ดอกย่อย 7 - 10 ดอก ออกที่ปลายกิ่งและซอกใบตามระยะแขนง กลีบดอก 5 กลีบ สีขาว เกสรเพศผู้สีเหลือง เกสรเพศเมียสีเหลือง

ผล/เมล็ด ผลออกเป็นช่อปลายยอด ตามข้อและซอกใบ และกระจายทั่วต้น 5 - 8 ผล ผลแบบส้ม (hesperidium) ทรงผลกลมแป้น ขนาดผลเฉลี่ย 4.0 - 4.2 เซนติเมตร เปลือกหรือผนังผลชั้นนอก (exocarp) เรียบมันสีเขียว มีต่อมน้ำมันกระจายทั่ว สีเขียว เมื่อสุกมีสีเหลือง เนื้อหรือผนังผลชั้นใน (endocarp) มีลักษณะเป็นกลีบหลายกลีบประกอบด้วยเยื่อบาง ๆ ฉ่ำน้ำขนาดเล็กจำนวนมาก เนื้อมีสีเขียวอ่อน เมล็ดขนาดเล็กกลมกึ่งรียาว ขอบเปลือกเมล็ดสีม่วงอ่อน ภายในสีขาว มีไม่เกิน 3 เมล็ดต่อผล

มะนาวพันธุ์ แป้นรำไพ